

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 15.07.1963, sp. zn. 9 Tz 51/63, ECLI:CZ:NS:1963:9.TZ.51.1963.1

Číslo: 12/1964

Právní věta: Súd je povinný so zreteľom na ustanovenie § 16 ods. 1 tr. zák. vyporiadať sa s otázkou, či trestná činnosť spáchaná pred 1. 1. 1962, ktorá má znaky trestného činu rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 245 tr. zák. z r. 1950, nenaplnuje tiež znaky miernej trestného činu uvedeného v trestnom zákone účinnom od 1. 1. 1962, najmä v prípadoch, kde nejde o čin parazitného charakteru a kde by konanie obžalovaného mohlo po 1. 1. 1962 naplňovať iba znaky trestného činu porušovania povinnosti pri nakladaní s finančnými a hmotnými prostriedkami podľa § 127 ods. 2 tr. zák. Rozkrádaním majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 132 ods. 1 tr. zák. je vedľa formy krádeže a sprenevery na úkor takéhoto majetku iba podvodné konanie [§ 132 ods. 1 písm. c)].

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 15.07.1963

Spisová značka: 9 Tz 51/63

Číslo rozhodnutí: 12

Číslo sešitu: 3-4

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Porušování povinnosti při nakládání s finančními a hmotnými prostředky, Rozkrádání majetku v socialistickém řízení

Předpisy: 140/1961 Sb. § 16

§ 127

§ 132

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 12/1964 sb. rozh.

Súd je povinný so zreteľom na ustanovenie § 16 ods. 1 tr. zák. vyporiadať sa s otázkou, či trestná činnosť spáchaná pred 1. 1. 1962, ktorá má znaky trestného činu rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 245 tr. zák. z r. 1950, nenaplnuje tiež znaky miernej trestného činu uvedeného v trestnom zákone účinnom od 1. 1. 1962, najmä v prípadoch, kde nejde o čin parazitného charakteru a kde by konanie obžalovaného mohlo po 1. 1. 1962 naplňovať iba znaky trestného činu porušovania povinnosti pri nakladaní s finančnými a hmotnými prostriedkami podľa § 127 ods. 2 tr. zák.

Rozkrádaním majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 132 ods. 1 tr. zák. je vedľa formy krádeže a sprenevery na úkor takéhoto majetku iba podvodné konanie [§ 132 ods. 1 písm. c)].

(Rozhodnutie Najvyššieho súdu z 15. júla 1963 - [9 Tz 51/63](#))

Rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici ako súdu odvolacieho z 23. novembra 1962 sp. zn. 3 To 352/62 bol obžalovaný uznaný vinným okrem ďalších trestných činov tiež trestným činom rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 245 ods. 1 písm. c) tr. zák. z r. 1950.

Rozsudkom Najvyššieho súdu z 15. júla 1963 sp. zn. [9 Tz 51/63](#) bol na sťažnosť pre porušenie zákona tento rozsudok zrušený vo výroku o vine trestným činom rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 245 ods. 1 písm. c) tr. zák. z r. 1950, vo výroku o treste a vo výroku podľa § 228 tr. por. o adhézných nárokoch poškodeného a Krajského súdu v Banskej Bystrici bolo prikázané, aby v rozsahu zrušenia vo veci znovu konal a rozhodol.

Z odôvodnenia:

Okresný prokurátor podal 9. júna 1962 obžalobu na A., technického úradníka, býv. predsedu JRD v Hornej Lehote, neskoršie JRD vo Valaskej, za trestné činy porušenia povinnosti verejného činiteľa podľa § 175 ods. 1, 2 tr. zák. 1950, rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 132 ods. 1, 2 tr. zák. a poškodzovania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 246 ods. 1, 2 tr. zák. 1950.

Rozsudkom Okresného súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 2 T 55/62 z 27. augusta 1962 bol obžalovaný uznaný vinným trestným činom porušenia povinnosti verejného činiteľa podľa 2) § 175 ods. 1 písm. b), c) tr. zák. z r. 1950 a trestným činom rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 245 ods. 1 písm. c) tr. zák. 1950 a bol za to odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov bezpodmienečne. Súčasne bol obžalovaný oslobodený od obžaloby pre trestný čin poškodzovania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 246 ods. 1, 2 tr. zák. a niektoré zažalované skutky stíhané ako trestné činy porušenia povinností verejného činiteľa resp. rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve boli I. súdom vypustené

Proti tomuto rozsudku podali v zákonnej lehote odvolania obžalovaný a okresný prokurátor.

Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom z 23. novembra 1962 uznal obžalovaného vinným trestným činom zneužívanie právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 písm. a) tr. zák. aj trestným činom rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 245 ods. 1 písm. b), c) tr. zák. z r. 1950 a odsúdil ho podľa § 245 ods. 1 tr. zák. za použitia § 22 ods. 1 tr. zák. z r. 1950 na úhrnný trest 1 roku odňatia slobody, ktorého výkon podmienenečne odložil na skúšobný čas 2 rokov. Podľa § 228 ods. 1 tr. por. zaviazal súd súčasne obžalovaného na náhradu 1923 Kčs škody JRD v Hornej Lehote s tým, že so zvyškom uplatňovaných nárokov odkázal poškodeného na konanie vo veciach občianskoprávných. Rozsudkom krajského súdu boli do nového výroku o vine pojaté i niektoré skutky, ktoré okresný súd z výroku o vine vypustil; dotyčne ďalších skutkov okresným súdom vo výroku o vine vypustených sa krajský súd stotožnil.

Proti tomuto rozsudku podal v lehote uvedenej v § 272 tr. por. predseda Najvyššieho súdu sťažnosť pre porušenie zákona čiastočne v prospech a čiastočne v neprospech obžalovaného, v ktorej vytýkal, že krajský súd nezistil všetky pre rozhodnutie významné okolnosti a nehodnotil správne vykonané dôkazy, ďalej, že nesprávne súd použil ustanovenie § 16 ods. 1 tr. zák. Predseda Najvyššieho súdu navrhol, aby po vyslovení porušenia zákona bol napadnutý rozsudok zrušený a aby potom Najvyšší súd postupoval podľa § 270 tr. por.

V neprospech obžalovaného došlo k porušeniu zákona v týchto smeroch:

Krajský súd uznal obžalovaného vinným trestným činom rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 245 ods. 1 písm. b), c) tr. zák. okrem iného za to, že koncom r. 1959 a 1960 neoprávnene vyplatil porážačom dobytká v Brezne a iným osobám pri rôznych príležitostiach pohostenie a občerstvenie z peňazí JRD a tak poškodil JRD o 774 Kčs. Krajský súd, ktorý sa v tomto skutku stotožňuje so závermi okresného súdu, nevyporiadal sa s obhajobou obžalovaného, ktorý okrem toho, že poukazoval na súhlas predstavenstva JRD, hájil sa v meritu tým, že takto boli odmeňovaní porážači dobytká preto, že ostali po pracovnej dobe na pracovisku, pričom pomáhali skladať dobytká z áut. K tejto veci vypovedal okrem iného na hlavnom pojednávaní svedek V, člen správy JRD, ktorý uviedol, že sa na správe JRD riešila otázka poskytnutia odmeny osobám, ktoré pomáhali skladať dobytká na bitunok v Brezne.

Krajský súd pri rozhodovaní o tom, že zažalovaná činnosť spolu s ostatnými skutkami má byť posúdená podľa § 245 tr. zák. z r. 1950, vychádzal z toho, že posúdenie činnosti obžalovaného podľa nového trestného zákona nie je pre tohoto priaznivejšie. Pochybil však pritom v ustanovení § 16 ods. 1 tr. zák., keď v podstate porovnával iba ustanovenie § 245 tr. zák. z r. 1950 s ustanovením § 132 ods. 1 tr. zák. a nevyporiadal sa s možnosťou miernejšieho posúdenia niektorých skutkov podľa teraz platného zákona najmä tam, kde nejde o trestný čin parazitného charakteru. Nevyporiadal sa najmä krajský súd s otázkou, či nie je treba posúdiť činnosť obžalovaného v tomto smere podľa ustanovenia § 127 ods. 2 tr. zák., keď tento sa hájil nielen tým, že pracovníkov bitunku odmeňoval za to, že ostali na bitunku cezčas a pritom pomáhali dobytká skladať, ale aj tým, že sa takto ušetrili inak nutné náklady. K tomu, či daný skutok je možno podradiť pod cit. ustanovenie teraz platného trestného zákona, bolo však potrebné objasniť si všetky súvislosti.

Rovnakého pochybenie dopustil sa krajský súd, ak uznal obžalovaného vinným taktiež skutkom tvoriacim súčasť trestného činu rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 245 ods. 1 písm. b), c) tr. zák. za to, že bez vedomie a súhlasu správy JRD nechal odviezť pre Š do Brezna 8 q zemiakov a poškodil tým JRD o 572 Kčs. Obžalovaný sa hájil v tejto súvislosti, ako to výslovne konštatuje I, súd tým, že tak robil preto, že D, ako vedúci autoopravne, bol ochotný urýchlene opraviť pre JRD nákladné auto. Pri ustálení rozsahu poškodenia JRD sa pritom krajský súd nezaoberal inak už okresným súdom zistenou skutočnosťou, že z 572 Kčs, zaplatených menom JRD do „Zelovocu“ bol týmto podnikom obnos 416 Kčs vrátený. Predajňa si takto ponechala iba čiastku, ktorá sa rovná nákupnej cene a zvyšok vrátila JRD. Občan Š. pritom získal 8 q zemiakov zadarmo. V tejto súvislosti treba uviesť, že krajský súd sa mal zaoberať motívom konania obžalovaného a vyporiadať sa s otázkou, či vzhľadom na okolnosti prípadu nie je treba tento skutok podradiť pod ustanovenia § 127 ods. 2 tr. zák. Pokiaľ obžalovaný bol uznaný vinným rozkrádaním majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 245 ods. 1 písm. c) tr. zák. aj za to, že na svoje služebné cesty používal aj po novembri 1961 svoje súkromné osobné auto a nerešpektoval príkaz, že tak môže urobiť len v nutných prípadoch, čím poškodil JRD o 807 Kčs, nevyporiadal sa tu súd s tou skutočnosťou, že podľa nového trestného zákona rozkrádaním majetku v socialistickom vlastníctve je vedľa krádeže a sprenevery na úkor takéhoto majetku iba podvodné konanie [§ 132 ods. 1 písm. c)]. Bez takéhoto konania možno uvažovať o prípadnom trestnom čine poškodzovania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 136 tr. zák. Záveru krajského súdu o tom, že nový trestný zákon nie je pre obžalovaného priaznivejší, chýbá preto aj dotyčne tohoto skutku opodstatnenie.

V uvedených smeroch došlo k porušeniu zákona v ustanovení § 16 ods. 1 tr. zák.